

241 10.07.2008

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313 25 31

Fax: (+40-21) 312 54 80

Internet : <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1602A/2008

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ

Domnului
NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

Nr. 7972 / 10-07-2008

Potrivit dispozițiilor art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.857 din 9 iulie 2008, pronunțată în Dosarul nr.1602A/2008, prin care Curtea Constituțională a constatat, cu majoritate de voturi, că Legea privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002 este neconstituțională.

Primiți asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,
Ioan Vida
Prof. univ. dr. Ioan Vida

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.1602A/2008

D E C I Z I A nr.857
din 9 iulie 2008

**referitoare la obiecția de neconstituționalitate a
Legii privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002**

Cu adresa nr.51/2123 din 30 iunie 2008, secretarul general al Camerei Deputaților a transmis Curții Constituționale sesizarea referitoare la neconstituționalitatea Legii privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002, formulată de un număr de 53 de deputați, și anume: Gheorghe G. Barbu, Ionela I. Bruchental – Pop, Valentin Adrian M. Iliescu, Daniel I. Buda, Petru I. Călian, Ion I. Gonțea, Ioan C. Oltean, Cosmin Gabriel C. Popp, Gabriel L. Sandu, Cristian I. Rădulescu, Marius I. Rogin, Iulian – Gabriel P. Bîrsan, Traian Constantin A. Igaș, Cornel Ștefan C. Bardan, Costică N. Canacheu, Stelian G. Fuiă, Anca M. Constantinescu, Liviu D. Codîrlă, Diana Maria C. Bușoi, Petru C. Lificiu, Anca-Daniela C. Boagiu, Gheorghe G. Sârb, Alexandru A. Ciocâlțeu, Cristian B. Ilie, Gheorghe I. Albu, Radu V. D. Lambrino, Valeriu I. Tabără, Petre Străchinaru, Constantin C. Amarie, Daniel I. Ionescu, Constantin M. Petrea, Liviu Alexandru H. Miroșeanu, Alexandru E. Mocanu, Grațiela Denisa M. Iordache, Marian Sorin C. Paveliu, Corneliu V. Momanu, Marcel Adrian O. Piteiu, Dumitru M. Pardău, Romică C. Andreica, Mircea Teodor M. S. Iustian, Corneliu L. Popescu, Cornel H. Știrbeț, Dumitru Gheorghe Mircea O. Coșea, Marian V. Hoinaru, Viorel N. Oancea, Claudius Mihail Gh. Zaharia, Constantin V. Tudor, Petre I. Ungureanu, Raluca D. Turcan, Ion I.

Stoica, Bogdan C. Cantaragiu, Marcel Laurențiu M. Romanescu, Dănuț E. Liga.

Sesizarea a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.11 lit.a) și art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7513 din 1 iulie 2008 și constituie obiectul Dosarului nr.1602A/2008.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, se arată că „art.28 alin.(7¹)”, introdus prin articolul unic al Legii pentru completarea Legii audiovizualului nr.504/2002, potrivit căruia „*Programele de știri ale posturilor de televiziune și radio conțin, în pondere egală, știri cu teme pozitive și, respectiv, negative*”, încalcă, în ordinea invocării lor, prevederile constituționale ale art.31 alin.(1)-(4) și art.30 alin.(2), care stabilesc:

- Art.31 alin.(1)-(4): „(1)*Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.*

(2) *Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.*

(3) *Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională.*

(4) *Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.”;*

- Art.30 alin.(2): „(2) *Cenzura de orice fel este interzisă.”*

Autorii sesizării consideră că art.28 alin.(7¹) din legea criticată contravine acestor prevederi constituționale prin aceea că:

- „cetățenii români, și nu numai aceștia, **au dreptul, neîngrădit, de a avea acces la orice informație de interes public**”. Or, în cauză, textul

de lege criticat „filtrează” informațiile în cadrul programelor de televiziune și de radio, în așa fel încât acestea să fie în proporție egală pozitive sau negative, ceea ce, în realitate, este o cenzură interzisă de art.30 alin.(2) din Constituție. De asemenea, potrivit art.31 alin.(2) din Constituție, autoritățile publice au obligația să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și a problemelor de interes personal, „ceea ce nu s-ar putea realiza prin intermediul proporției de știri pozitive și respectiv negative”.

- se poate ajunge la **„prejudicierea măsurilor de protecție a tinerilor sau la securitatea națională**, prin faptul că, știri sau o parte dintre acestea, referitoare la cele două elemente de conținut al dreptului la informație, **ar putea să excedă, și ele, proporției informației pozitiv/negative.**” De asemenea, se mai apreciază că încălcarea „ar putea să se producă prin fapta unei persoane, care nu are cunoștințe în domeniu și, ca urmare, aceasta nici nu ar putea fi acuzată de săvârșirea vreunei fapte ilegale, ceea ce este contrar și tuturor principiilor de drept, nu numai celor de nivel constituțional.”

- prin respectarea proporției de știri pozitive/negative, obligația constituțională a mijloacelor de informare în masă, publice sau private, de a asigura informarea corectă a opiniei publice nu mai poate fi adusă la îndeplinire.

Autorii sesizării mai arată că în ședința din 15 aprilie 2008 Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră a respins propunerea legislativă privind completarea și modificarea Legii audiovizualului nr.504/2002, în timp ce, în ședința sa din data de 25 iunie 2008, Senatul, în calitate de Cameră decizională a adoptat aceeași propunere legislativă. Ca urmare, „a fost depusă la secretarul general al Senatului, pe data de 25 iunie 2008, în temeiul art.15

alin.(3) din Legea nr.47/1992, republicată, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale.”

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a prezenta punctele lor de vedere.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere, până la data pronunțării prezentei decizii.

CURTEA

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile Legii privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002, raportate la dispozițiile Constituției, precum și prevederile Legii nr.47/1992, reține următoarele:

(1) Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra obiecției de neconstituționalitate formulate de un număr de 53 de deputați.

(2) Obiecția de neconstituționalitate se referă la Legea privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002, care prevede:
„ARTICOL UNIC. – La articolul 28 din Legea audiovizualului nr.504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, după alin.(7) se introduce un nou alineat, alin (8), cu următorul cuprins:

« (8) Programele de știri ale posturilor de televiziune și radio conțin, în pondere egală, știri cu teme pozitive și, respectiv, negative.» »

(3) În esență, autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că noul alineat al art.28 introdus prin legea criticată, împiedică mijloacele de informare în masă, publice sau private, de a-și îndeplini obligația constituțională prevăzută de art.31 alin.(4) privind informarea corectă a opiniei publice, precum și că „filtrează” informațiile în cadrul programelor de televiziune și de radio, ceea ce, în realitate, reprezintă o cenzură interzisă de art.30 alin.(2) din Constituție.

(4) Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este întemeiată și urmează să o admită pentru următoarele considerente:

I. Cu privire la critica de neconstituționalitate a legii, prin raportare la prevederile art.31 alin.(1-4) din Legea fundamentală

În opinia autorilor obiecției de neconstituționalitate, prin respectarea, în cadrul programelor de știri ale posturilor de televiziune și radio, a proporției de știri pozitive/negative, obligația constituțională a acestor mijloace de informare în masă, publice sau private, de a asigura informarea corectă a opiniei publice nu mai poate fi adusă la îndeplinire.

Sub acest aspect, Curtea reține că orice persoană are dreptul de a fi informată prompt, corect și clar, de a primi informații pe cale audio sau audiovizuală cu privire la orice problemă sau eveniment de interes public.

Potrivit textului de lege criticat, programele de știri ale posturilor de televiziune și radio sunt supuse, în prealabil, unui control pentru diferențierea știrilor pozitive de cele negative și stabilirea unei ponderi egale la difuzarea acestora.

Curtea observă că textul nu are motivația unui interes public justificat, cu semnificație pentru viața locală ori națională, care să conducă la partajarea știrilor în „pozitive” și „negative”. Regula celor două părți instituită prin text – „știri cu teme pozitive și, respectiv, „negative”, în pondere egală” – nu este guvernată de principii care să asigure imparțialitate și echilibru în ce privește informarea corectă a cetățenilor în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială și culturală. Sub acest aspect, textul evidențiază o omisiune de reglementare, ceea ce face ca, în această formă, să nu se asigure o informare corectă a opiniei publice, fapt ce contravine dispozițiilor art.31 alin.(4) din Constituție. Această partajare a știrilor, lipsită de orice criterii, poate pune în dificultate pe cei chemați să asigure selectarea și redarea știrilor și, totodată, este de natură să introducă subiectivismul în informarea opiniei publice.

În concluzie, **această dispoziție legală poate duce la manipularea populației prin selectarea subiectivă a informațiilor sau pur și simplu prin neinformare** care, în acest fel, duce la privarea acesteia de posibilitatea de a lua cunoștință de anumite evenimente, **ceea ce nu este permis într-o societate democratică.**

II. Cu privire la critica de neconstituționalitate a legii, prin raportare la dispozițiile art.30 alin.(2) din Legea fundamentală

Autorii obiecției consideră că textul de lege criticat „filtrează” informațiile în cadrul programelor de televiziune și radio, în așa fel încât acestea să fie în proporție egală pozitive sau negative, ceea ce, în realitate, este o cenzură interzisă de art.30 alin.(2) din Constituție.

Această susținere nu poate fi primită și urmează a fi respinsă ca atare.

Cenzura de orice fel se referă la controlul prealabil ce s-ar exercita asupra conținutului emisiunilor posturilor de televiziune și de radio, dar și asupra formelor sau modalităților de prezentare a elementelor serviciilor de programe, din partea autorităților publice sau a oricăror persoane fizice sau juridice, române ori străine și nu poartă asupra grupării știrilor în cele cu teme pozitive și, respectiv, negative, în pondere egală.

„Filtrarea” sau „selectarea” informațiilor cu teme pozitive sau negative în cadrul programelor de știri ale posturilor de televiziune și de radio reprezintă o operațiune tehnică, de mare responsabilitate, care presupune competență, în special etică profesională și obiectivitate din partea celor care o efectuează, dar nu poate fi considerată ca un act de cenzură în sensul art.30 alin.(2) din Constituție. Această operațiune, poate conduce însă la o lipsă de informare corectă a cetățenilor, ceea ce este cu totul altceva.

Norma constituțională referitoare la cenzură a fost dezvoltată în art.6 din Legea audiovizualului nr.504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, care are următorul cuprins:

„Art.6 – (1) Cenzura de orice fel asupra comunicării audiovizuale este interzisă.

(2) Independența editorială a radiodifuzorilor este recunoscută și garantată de prezenta lege.

(3) Sunt interzise ingerințe de orice fel în conținutul, forma sau modalitățile de prezentare a elementelor serviciilor de programe, din partea autorităților publice sau a oricăror persoane fizice sau juridice, române ori străine.

(4) Nu constituie ingerințe normele de reglementare emise de Consiliul Național al Audiovizualului în aplicarea prezentei legi și cu respectarea dispozițiilor legale, precum și a normelor privind drepturile omului, prevăzute în convențiile și tratatele ratificate de România.

(5) Nu constituie ingerințe prevederile cuprinse în codurile de conduită profesională pe care jurnaliștii și radiodifuzorii le adoptă și pe care le aplică în cadrul mecanismelor și structurilor de autoreglementare a activității lor, dacă nu contravin dispozițiilor legale în vigoare.”

III. Cu privire la criticile referitoare la procesul de finalizare și adoptare a legii

Autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că „în ședința sa din 15 aprilie 2008 **Camera Deputaților**, în calitate de primă Cameră, a respins propunerea legislativă privind completarea și modificarea Legii audiovizualului nr.504/2002, în timp ce, în ședința sa din data de 25 iunie 2008, **Senatul**, în calitate de Cameră decizională, a adoptat aceeași propunere legislativă și, ca urmare, a fost depusă la secretarul general al Senatului, pe data de 25 iunie 2008, în temeiul art.15 alin.(3) din Legea nr.47/1992, republicată, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale”.

Curtea constată că aspectul criticat nu reprezintă o problemă de constituționalitate.

Potrivit art.75 alin.(3) din Constituție, după adoptare sau respingere de către prima Cameră sesizată – în speță Camera Deputaților – proiectul sau propunerea legislativă se trimite celeilalte Camere – în speță Senatul -, **care va decide definitiv.**

Faptul că la secretarul general al Senatului a fost depus proiectul de lege în forma adoptată de Senat în ședința din 25 iunie 2008 în vederea

exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale de către senatori reprezintă o deficiență în activitatea aparatului de lucru al Senatului.

Potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, *„în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se depune la secretarul general al Camerei Deputaților și la cel al Senatului”, iar potrivit alin.(3) „data la care legea a fost depusă la secretarii generali ai Camerelor se aduce la cunoștință în plenul fiecărei Camere în termen de 24 de ore de la depunere”.*

Din documentele aflate la cele două Camere, rezultă că *„Legea privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002, adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată, a fost adusă la cunoștința deputaților și, respectiv, a senatorilor, la data de 25 iunie 2008”.*

Asupra acestei legi au fost formulate obiecțiile de neconstituționalitate de către cei 53 de deputați și asupra constituționalității ei Curtea s-a pronunțat prin prezenta decizie.

Pentru aceste motive, Curtea constată că Legea privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002 este neconstituțională.

Având în vedere considerentele expuse în prezenta decizie, dispozițiile art.146 lit.a) și ale art.147 alin.(4) din Constituție, precum și ale art.1-3, ale art.11 alin.(1) lit.A.a), ale art.15 și ale art.18 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
În numele legii
DECIDE :

Constată că Legea privind completarea art.28 din Legea audiovizualului nr.504/2002 este neconstituțională.

Dezbaterile au avut loc la data de 9 iulie 2008 și la acestea au participat: Ioan Vida, președinte, Nicolae Cochinescu, Aspazia Cojocaru, Acsinte Gaspar, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán și Augustin Zegrean, judecători.

Decizia se comunică Președintelui României, precum și președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Definitivă și general obligatorie.

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE,

Ioan Vida
Prof.univ.dr. Ioan Vida

Magistrat-asistent șef,

Gabriela Dragomirescu